

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Особливості анатомії свійських і домашніх
тварин та птиці

Розробник: Василь БЕРДНИК, завідувач кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин, доктор ветеринарних наук, професор.

Полтава
2021 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Особливості анатомії свійських і домашніх тварин та птиці
Назва структурного підрозділу	Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Бердник Василь, доктор ветеринарних наук, професор Контакти: ауд. 21 (навчальний корпус № 1) <i>e-mail</i> : berdник36@gmail.com , тел.: 050 304 9196, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/berdnyk-vasyl-petrovych
Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність	211 ВМ, 212 ВГСЕ
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Анатомія свійських тварин, Цитологія, гістологія, ембріологія.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань щодо будови організмів свійських тварин і птиці у видових, породних та вікових аспектах, в їх розвитку і зв'язку з довкіллям.

Основні завдання навчальної дисципліни: забезпечення студентів теоретичними і практичними знаннями щодо принципів будови, органів, їх систем та апаратів тіл свійських тварин і птахів, які необхідні для послідовного вивчення інших дисциплін спеціальності та роботи лікаря ветеринарної медицини.

Компетентності:

Загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові:

- ФК 1. Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
- ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.

Програмні результати навчання:

ПНР 1. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПНР 2. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, володіти системою рухових умінь і навичок.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Особливості будови організму великої та дрібної рогатої худоби.

Тема 2 . Особливості будови організму коней.

Тема 3. Особливості будови організму свиней.

Тема 4. Особливості будови організму собак та котів.

Тема 5. Особливості будови організму птахів.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни.

Робоча навчальна програма, презентації.

Форми оцінювання результатів навчання

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- опитування (шкала та критерії оцінювання; min - max) (0-10);
- виконання лабораторних робіт та їх захист (шкала та критерії оцінювання; min - max) (0-4) і ведення конспекту (0-2);
- виконання завдань самостійної роботи (шкала та критерії оцінювання; min - max) - у вигляді реферату - (0-4).

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є залік.

Шкала та критерії оцінювання для здобувачів вищої освіти

Розподіл балів	Критерії оцінювання
	Опитування
9-10	Показано знання основного матеріалу теми на 90-100%. Показано всебічні, систематичні і глибокі знання матеріалу теми. Засвоєно взаємозв'язок основних понять теми та їх значення для майбутньої професії. Проявлено творчі здібності у розумінні та використанні теоретичного матеріалу.
7-8	Показано знання основного матеріалу теми на 74-89%. Показано достатнє знання матеріалу теми. Проявлено систематизований характер знань з питань теми. Відповіді на питання не повні.
5-6	Показано знання основного матеріалу теми на 60-73%. Показано низькі знання основного матеріалу теми. Відповіді на питання не повні. Допущено помилки у виконанні передбачених програмних завдань.
3-4	Показано знання основного матеріалу теми на 40-59%. Відповіді на питання не повні. Допущено принципові помилки у виконанні передбачених програмних завдань.
1-2	Показано знання основного матеріалу теми 35-39%. Відповіді на питання не повні. Допущено принципові помилки у виконанні передбачених програмних завдань.
0	Відсутність здачі або показано знання основного матеріалу теми до 35%.
	Виконання лабораторних робіт та їх захист
4	Виконано на 90-100%. Показано всебічні, систематичні і глибокі знання матеріалу теми. Засвоєно взаємозв'язок основних понять теми та їх значення для майбутньої професії. Проявлено творчі здібності у розумінні та використанні теоретичного матеріалу.
3	Виконано на 74-89%. Показано добрі знання матеріалу теми. Засвоєно взаємозв'язок основних понять теми та їх значення для майбутньої професії.
2	Виконано на 60-73%. Показано достатнє знання матеріалу теми. Проявлено систематизований характер знань з питань теми.
1	Виконано на 35-60%. Показано низький рівень знання матеріалу теми.
	Ведення конспекту
2	Конспект викладений лаконічно, послідовно. Оформлення роботи відповідає на 75-100%.
1	Конспект викладений лаконічно, послідовно, але містить не послідовності та упушені дані або не відповідають дійсності. Оформлення роботи відповідає на 35-74%.
0	Конспект відсутній або тема розкрита не достатньо. Оформлення роботи відповідає на 0-35%.
	Виконання реферату
4	Матеріал викладений широко, послідовно, є актуальним. Оформлення роботи

	відповідає загальним стандартам для даного виду робіт. Показано всебічні, систематичний і глибокий аналіз матеріалу теми, взаємозв'язок основних понять теми та їх значення для майбутньої професії. Проявлено творчі здібності у розумінні та використанні теоретичного матеріалу.
2-3	Матеріал викладений достатньо, послідовно, є актуальним. Оформлення роботи відповідає загальним стандартам для даного виду робіт. Показано достатній аналіз матеріалу теми. Проявлено систематизований характер знань з питань теми. Відповіді на питання не повні.
1	Матеріал викладений лаконічно. Оформлення роботи відповідає загальним стандартам для даного виду робіт. Показано не повний аналіз основного матеріалу теми, допущено принципові помилки у виконанні передбачених програмних завдань.
0	Відсутність реферату.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	опитування	виконання лабораторних робіт та оформлення зошита	ведення конспекту	завдання самостійної роботи (реферат)	
Тема 1. Особливості будови організму великої та дрібної рогатої худоби.	10	4	2	4	20
Тема 2 . Особливості будови організму коней.	10	4	2	4	20
Тема 3. Особливості будови організму свиней.	10	4	2	4	20
Тема 4. Особливості будови організму собак та котів.	10	4	2	4	20
Тема 5. Особливості будови організму птахів.	10	4	2	4	20
Разом	50	20	10	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Анатомія свійських тварин: Підручник / С.К. Рудик, Ю.О. Павловський, Б.В. Криштофорова та ін.; За ред С. К. Рудика. К.: Аграрна освіта, 2001. 575 с.
2. Климов А.Ф., Акаевский А.И. Анатомия домашних животных. 8-е изд. СПб: Лань, 2011. 1040 с.
3. Акаевский А.И. Анатомия домашних животных. М.: Колос, 1984. 543 с.
4. Хрусталева И. В. Анатомия домашних животных: учебник / И.В. Хрусталева и др.; под ред. проф. И.В. Хрусталевой. 3-е изд., испр. Москва: Колос, 2004. 704 с.
5. Рудик С.К. Курс лекцій з порівняльної анатомії: навчальний посібник. К.: Аграрна освіта, 2002. 108 с.
6. Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Остеологія. Київ : Аграрна освіта, 2001. 78 с.

7. Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Синдесмологія. Міологія. Вінниця: Нова книга, 2007. 75 с.

Допоміжні

1. Гиммельрейх Г.А., с соавт. Анатомия домашних животных.: Практикум по препарированию. Учебное пособие. К.: Вища школа, 1980. 136 с.
2. Лебедев М.И., Зеленовский Н.В. Практикум по анатомии сельскохозяйственных животных. СПб: Агропромиздат, 1995. 400 с.
3. Попеско П. Атлас топографической анатомии сельскохозяйственных животных: В 3 т. Братислава : Природа, 1974. Т. 1-3. 987 с.
4. Анатомия домашних животных. Методические указания к занятиям на живых животных во время учебной практики со студентами 1 курса ветеринарного факультета, Киев, 1987. 30 с.
5. Метод указания по проведению учебной практики студентов 1 курса ветеринарного факультета по анатомии домашних животных. - Харьков, 1990. 40 с.
6. Дмитриева Т.А., Саленко П.Т., Шакуров М.Ш. Топографическая анатомия домашних животных. М.: Колос, 2008. 414 с.
7. Кот Т.Ф., Гуральська С.В., Житова О.П. Особливості анатомії м'ясоїдних тварин. Житомир: О.О. Євенок, 2019. 204 с.
8. Морфологія собаки : навч. посібник / В.Т. Хомич, Л.П. Горальський, Ю.С. Ших та ін.; за ред. В.Т. Хомича. Вид. 2-ге, випр. і допов. Житомир: ЖНАЕУ, 2020. 508 с.
9. Сокульський І.М. Атлас анатомії свійських тварин. Спланхнологія, для проведення лабораторних занять з навчальної дисципліни «Анатомія свійських тварин» для студентів 1-2 курсу ф-ту ветеринарної медицини, Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 64с.
10. Бердник В.П., Бердник І.Ю., Бублик О.О., Киричко О.Б. та ін. Робочий зошит до навчальної практики з дисципліни «Анатомія свійських тварин». Полтава, 2019. 56 с.
11. Методичні вказівки «Орган зору та очні захворювання» до лабораторної, індивідуальної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» / Кулинич С. М, Бердник В. П., Киричко Б. П., Киричко О. Б., Бердник І Ю. Полтава, 2021. 32 с.
12. Методичні вказівки «Органи кровотворення та імуногенезу» до лабораторної, індивідуальної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр» / Кулинич С. М, Бердник В. П., Киричко Б. П., Киричко О. Б., Бердник І Ю. Полтава, 2021. 22 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Климов А.Ф., Акаевский А.И. 8-е изд. 2011. 1040 с. URL: <http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/09/Anatomiya-s.g.-tvarin.pdf>
2. Анатомія свійських тварин: Підручник / С.К. Рудик, Ю.О. Павловський, Б.В. Криштофорова та ін.; За ред С. К. Рудика. К.: Аграрна освіта, 2001. 575 с. URL:<http://bookshare.net/index.php?id1=4&category=biol&author=rudik-sk&book=2001>
3. Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Остеологія. Київ : Аграрна освіта, 2001. 78 с. URL:<https://drive.google.com/file/d/0B7ICmRFjLP4Mdm9jNnN6Zmp1Q0E/view>
4. Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Синдесмологія. Міологія. Вінниця: Нова книга, 2007. 75 с. URL:<https://drive.google.com/file/d/0B7ICmRFjLP4MejZPdGVoaUIOeTA/view>
5. URL: <http://nmcbook.com.ua/wp-content/uploads/2017/10/%D0%90%D1%82%D0%BB%D0%B0%D1%81-%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%97-%D1%81%D0%B2%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85-%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%BD->

[%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf. Електронні посібники, підручники. Анатомія свійських тварин.](#)

6. URL: <https://www.booksmed.com> Библиотека БуксМед. Книги и учебники по медицине.
7. URL: <http://booksshare.net/index.php?id1=4&category=biol&author=akaevskiy-ai&book=1984>. Научная литература.